

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 18.11.2022
Published /Yayınlanma 30.12.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Sarıca, S. (2022). İllüstratif seramik sanatı. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(90), 2711-2722.

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3383>

Arş. Gör. Sevtap SARICA
<https://orcid.org/0000-0002-3495-1627>

Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Grafik Sanatlar Bölümü, Sakarya / TÜRKİYE

İLLÜSTRATİF SERAMİK SANATI ILLUSTRATIVE CERAMIC ART

ÖZET

İllüstratif seramik uygulamalarının asıl kullanımı tarih öncesi dönemlere kadar gitse de bazen seramik ve illüstrasyon birbiri ile ilişkisiz iki sanat dalı gibi algılanmaktadır. Halbuki varlığını görsel pek çok alanda hissettiren illüstratif bakış açısı seramik sanatına çok fazla etki etmiştir. Her geçen gün etki alanını genişleten ve yeni kullanım yöntemleri, malzemeler ve uygulamalarla pratiğe dökülen illüstrasyonun seramik sanatı ile de iç içe geçerek bir ilerleme sürdürmektedir.

Teknoloji çağının getirdiği yeniliklerle illüstratif bakış açısının önemi artmakta ve güncel bir illüstrasyon anlayışı oluşmaktadır. İllüstrasyon resim disiplini altında ele alınan yerini çoktan terk etmiş kendini modern dünyada pek çok alanda görünür kılmaya başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı illüstratif bakış açısının içeriğini açıklamak ve seramik sanatı ile nasıl bir etkileşim halinde olduğunu anlatmaktır. Çalışmada illüstratif yaklaşımla üretilen seramik eserler hakkında bilgi verilecek daha sonra Dünya'dan ve Türkiye'den illüstratif seramik tasarımlar üretmekte olan bazı seramik sanatçılarından bahsedilerek, bu sanatçıların bazı eserlerinden örnekler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Seramik, illüstrasyon, illüstratif yaklaşım, illüstratif seramik.

ABSTRACT

Although the actual use of illustrative ceramic applications goes back to prehistoric times, sometimes ceramics and illustration are perceived as two unrelated branches of art. However, the illustrative point of view, which makes its presence felt in many visual fields, has had a great impact on the art of ceramics. It continues to progress by intertwining with the ceramic art of illustration, which is expanding its sphere of influence day by day and putting into practice new usage methods, materials, and applications.

With the innovations brought by the age of technology, the importance of the illustrative perspective increases, and a contemporary understanding of illustration is formed. Illustration has long abandoned its place under the discipline of painting and has begun to make itself visible in many areas of the modern world.

The aim of this study is to explain the content of the illustrative point of view and explain how it interacts with the art of ceramics. In the study, information will be given about the ceramic works produced with an illustrative approach, then some ceramic artists from the world and Turkey who produce illustrative ceramic designs will be mentioned and examples of some of the works of these artists will be given.

Keywords: Ceramic, illustration, illustrative perspective, illustrative ceramics.

1. GİRİŞ

Sözlük anlamına ulaşmak mümkün olsa da günümüzde illüstrasyonun tam bir tanımının yapılması güçtür. Daha önce resim ya da grafik alanlarının bir alt dalı olarak kabul edilse de artık illüstrasyon kendisine yeni disiplinler arası bir kimlik edinmektedir. Yaratıcılık ürünü olan görsel çalışmalarını genel olarak "illüstratif çalışma" olarak isimlendirmek mümkün olmuştur.

Mark Wigam (2012: 9), illüstrasyonların, problem çözümü, süsleme, eğlendirme, bezeme, yorum yapma, bilgilendirme, esinlendirme, açıklama, eğitme, teşvik etme, şaşırtma, büyüleme ve hikaye anlatma gibi işlevler için yaratıcı, farklı ve son derece kişisel yollara başvurarak içeriğinin görsel bir biçimde iletilmesini sağladığını belirtmektedir.

Bu tanımlamada illüstrasyonun kullanım alanının genişliğinin yanı sıra dikkat edilmesi gereken asıl önemli husus şudur ki, illüstrasyonların üretim sürecinde kişisel yollara başvurulmaktadır. İllüstrasyon her sanatçının kendi kişisel yorum ve yöntemi ile şekillenen bir sanat biçimidir ve her an canlıdır, sürekli gelişmektedir.

Güncel illüstrasyon pek çok farklı disiplinle temas halindedir. Pek çok görsel içerisinde rahatlıkla karşılaşılabilecek olan illüstrasyonu tanımlamak giderek güçleşmektedir. İllüstrasyonlar ‘çocuk işi’ tanımından sıyrılmıştır ve artık sadece kitap görseli ya da reklam materyali olarak karşılaşılan bir uygulama değil, disiplinler arası bir kimliğe sahip ‘illüstratif çalışma’ olarak adlandırılabilir bir kimlik kazanmıştır. İllüstrasyon güncel olarak kesin bir tanımlamadan uzaklaşmış olsa da üzerinde yer aldığı her şeyi ayırt edilebilir kılmaktadır, illüstratif yaklaşımla ele alınan her malzeme kendi kimliğinden öte bir ürüne dönüşmektedir (Yurtkulu, 2016: 80-85).

Bu bağlamda illüstratif bir yaklaşımla gerçekleştirilen her uygulama illüstratif çalışma olarak ele alınmalıdır. Kullanılan uygulama yöntemleri ve malzemeler farklı olsa da illüstratif bakış açısından nasibini almış olan her çalışma yeni ve disiplinlerarası bir kimliğe sahiptir.

Tarih boyunca resim sanatı içerisinde ele alınan illüstrasyon bağımsız bir alan olarak anılmasa da pek çok kültürde işlevsel özelliği ile öne çıkmıştır. Özellikle 20. Yüzyıldan sonra modern sanat hareketlerinin de etkisi ile yeni bir anlatım tarzı olan illüstrasyon görsel tasarım alanının en önemli örneklerinin sunulduğu alan olmuştur. O zamandan bu yana da çeşitlenerek, uygulama alanlarını artırarak bağımsız bir alan olarak gelişmektedir (Demir, 2019: 389).

İllüstrasyonun alanının genişlemesinin sürüyor olması ve modern dünyada hala popüler olmasını dijital ortama kolaylıkla uyum sağlamasına bağlamak mümkündür. Hem 2 boyutlu hem de 3 boyutlu dijital ortamda kendine yer edinmiş olan illüstrasyon giderek hitap kitlesini, yöntemlerini ve kullanım yelpazesini genişletmektedir. İllüstrasyonun popüleritesini sağlayan bir diğer etken de illüstratörlerin kişisel blog, sosyal medya ve online portföyleri üzerinden yaptıkları paylaşımlardır. Online yapılan satışlara şimdi de NFT uygulamalarının eklenmesi ile illüstrasyonun popülerliğinin yanı sıra maddi değeri de artış göstermektedir.

“Günümüzde ‘open studio’ (açık atölye) odaklı çalışma sistemi giderek yaygınlaşmaktadır. Bu duruma bağlı olarak, neredeyse her gün, yaşamımızdan akan binlerce görüntünün pek çoğunda, artık; tümüyle ‘illüstratöre ait bir tarz’da, farklı ve özgün olma iddiasıyla üretilmiş sayısız illüstratif görselle ilişki kuruyoruz.” (Yurtkulu, 2016: 86).

İllüstratif çalışmalar ayırt edilebilir özellik kazanmaktadır ve zihin tarafından daha kolay algılanabilir, akılda kalıcı bir etki yaratırlar. İllüstratif yaklaşımla ele alınan çalışmaların evrensel bir anlatıma sahip olduklarını söylemek mümkündür.

Tarih boyunca farklı sanat dallarından pek çok sanatçı eserlerinin üretiminde illüstratif bir yaklaşım sergilemiştir. Bu durum günümüzde de devam etmektedir. Bu yaklaşım seramik sanatı açısından incelendiğinde hem geleneksel hem de çağdaş seramik çalışmalarında illüstratif bir anlatım dilinin sergilendiği pek çok eserle karşılaşmaktayız. Bu anlatım dilini desenle, dekorla, bazen de hem desen hem de formla elde etme yoluna gitmiş olan sanatçıların sayısı günümüzde de artmaktadır (Sevim ve Tan, 2020: 911).

Seramik sanatında illüstratif anlatım ilk çağlarda başlamış olmakla birlikte günümüze kadar süregelmiştir. Seramik ürünlerde illüstratif yaklaşım örneklerinden günümüze kadar gelmiş olan örneklerle karşılaşmak mümkündür (Resim1).

Resim 1: Aşil, Amazon Kraliçesi Penthesilea'yı öldürüyor, M.Ö. 540-530. **Kaynak:** URL1

İlk çağlar ile endüstri çağına kadar olan süre zarfında kilin şekillendirilmesi yoluyla üretilen eşyaların süslenmesi salt ekonomik ve estetik niyetin ötesinde toplumların hassasiyetleri, kültür düzeyleri, inanç ve adetleri, sosyal ilişkileri, kısacası yaşam tarzlarını yansıtmaya eğilimi idi. Günümüzde seramik üretiminde tasarım uygulamaları, işlevsellik ve pazarlama çerçevesinde bir yön almıştır (Ayta,1976: 5).

Seramik tasarımlarında illüstratif yaklaşım tasarımın formunun illüstratif bakış açısı ile ele alınması yöntemi ile uygulanabileceği gibi biçimlendirme sonrası objeler üzerinde illüstratif desen uygulanması ile de mümkündür.

Seramik objeler üzerine desen uygulanması sıraltı, sırüstü, sıriçi ve yaş çamurlar üzerine uygulanabilir. Sıraltı dekorlar; yaş, kurumuş, sırlanmamış bisküvi pişirimi yapılmış objelere sıraltı pigmentler, oksitler ve ya astarlar ile yapılmaktadır. Sıriçi dekorlar; bisküvi pişirimi yapılmış, sırlanmış fakat sır pişirimi yapılmamış ürün üzerine sırlanmış boyalar kullanılarak uygulanır. Sırüstü dekorları sırlanmış, sır pişirimi yapılmış ürünler üzerine yapılır ve üçüncü pişim gerektirir (Sevim, 2003: 1-53).

İllüstratif seramiklerin ilk örnekleri genellikle kap, kacak gibi günlük kullanım nesneleri üzerine iken ilerleyen dönemlerde duvar süslemeleri ve zanaat işlerinde de karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde ise bu uygulamaların nerede ve hangi işlemlerle karşımıza çıkacağını kestirmek zordur. Sadece yapım süreci ile bile dijital mecrada karşımıza çıkabilecek olan illüstratif çalışmalar cazibe nesneleri haline almaktadır.

Resim çalışmaları ile büyük etki yaratan Picasso seramik alanındaki eserleri ile de bir çok sanatçıya ilham olmuştur. Seramikte illüstratif yaklaşımın belki de en güzel örnekleri yine bu sanat dehasının elinde şekil bulmuştur (Resim 2).

Resim 2: Pablo Picasso, Fish Subject (Sujet poisson), 1954 **Kaynak:** URL2

Kase, bardak, vazo gibi günlük işlevli objeleri hayvan ve insan figürlerine dönüştüren, tabak yüzeylerini sanatsal objelere dönüştüren Picasso seramiğin illüstratif yaklaşımla ele alınması konusunda önemli bir adım atmıştır. 2000 civarında seramik üreten sanatçı, seramiğin sanatsal bir ifade aracı olarak kullanılabilceğini özellikle vurgulamak istemiş ve bu konuda da başarılı olmuştur (Bol,2010: 116).

Seramiğin tarih öncesi çağlardan itibaren kullanılan bir malzeme olmasından bahsetmiştik. Bunun sebebi seramik kilinin kolay bulunan ve kolay şekillenen yapısı ve farkı yöntem ve uygulamalara açık oluşudur. Seramik üretiminde uygulanan teknikler, anlatım biçimleri, kullanılan formlar üretilen dönemin toplumsal ve kültürel durumuna ve teknolojik imkanlara göre değişiklik göstermiştir. Günümüz seramik sanatının geldiği nokta incelendiğinde de dijital çağın oluşturduğu global kültür etkisi ile illüstratif kullanım farklı şekillerde kendini ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca günümüz teknolojisinin de üretim sürecine etkisi büyüktür, yeni 3 boyut teknolojisinin seramik alanında da kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bu durumda 3 boyutlu modelleme yazılımları ve 3 boyutlu yazıcı makineleri sayesinde daha hızlı, kolay ve hatasız seramik üretimi yapılabilmektedir. Gittikçe gelişen bu yeni uygulama yöntemlerinin zaman içerisinde sanatta oluşturacağı farklı yönelimler rahatça gözlemlenebilir bir hal alacaktır.

Sosyal medya, online portfolyo, open studio gibi mecraların kullanımı yaygınlaştığı için artık sanat faaliyetleri sanatçı-atölye özelinden çıkmış, herkesin bir tık uzağında konumlanmıştır. Bu durum yalnızca sanatçıların birbirlerinden etkileşimini mümkün kılmakla kalmamıştır. Farklı yöntem ve yaklaşımla üretilmiş pek çok esere kolayca ulaşmak, üretim sürecine şahit olmak, sanatçının kişisel dünyasına konuk olmak, bağ kurmak, hatta eserleri uzaktan satın almak mümkün olmuş durumdadır.

Dijital platformların sağladığı avantajlar ile dünyanın pek çok yerinde illüstratif seramik çalışmalar gerçekleştirilen pek çok sanatçıdan bahsetmek ve bu sanatçıların eserlerine ulaşmak mümkün hale gelmiştir.

Picasso'nun illüstratif hayvan figürlerinin başlattığı güçlü akım günümüze kadar süregelmiştir. Benzer şekilde kendi tarzı ve anlatım biçimi olan farklı illüstratif hayvan figürleri çalışmaları yapan sanatçılardan biri de Polonyalı sanatçı Paulina Gobiecka'dır (Resim 3). Paulina Gobiecka eserlerinde genellikle tarih öncesi ya da gerçeküstü hayvanları modern illüstratif dille yorumlamakta ve renklendirmede günümüz trend renk paletlerini deneyimlemektedir.

Resim 3: Nie ma Czwartego, 2022, **Kaynak:** URL3

Ağırlıklı olarak illüstratif çalışmalar yapan bir diğer seramik sanatçısı da Yen Yen Lo'dur. Bir grafik tasarımcı olan Yen Yen Lo disiplinler arası çalışma prensibinin iyi bir örneğidir ve seramik çalışmalarında illüstratif üslubu kendini göstermektedir (Resim 4). Sanatçı kendi eserleri için kile sıkıştırarak meydana getirdiği bir illüstrasyon stili tanımlamasını yapmaktadır.

Resim 4: Clay Bells, 2015, **Kaynak:** URL4

İllüstratif seramik tasarımı yapan sanatçılara verilebilecek bir diğer örnek ödüllü sanatçı Katharine Morling'dir. Morling'in çalışmalarında kaligrafi kalem ile hazırlanmış illüstrasyonların yansımaları görülmektedir. Porseleni sırlamadan kullanan sanatçı 3 boyuta yükseltilmiş birer çizim görünümü yaratmaktadır. Günlük nesnelere bu illüstratif anlatımda gerçeküstü bir hale bürünmektedir (Resim 5). Seramik malzemeyi kağıttan meydana gelmiş heykeller gibi sunan sanatçının günlük objeler, doğa, hayvanlar, su altı, mitolojik hikayeler, mimari yapılar gibi farklı konularda eserleri mevcuttur.

Resim 5: Stitched Up, Kaynak: URL5

Görsel İletişim Tasarımı ve illüstrasyon eğitimi almış Kıbrıslı sanatçı Daphne Christoforou, günlük kullanılan vazo, kase, bardak gibi seramik objeler üzerine illüstratif çalışmalar yapmaktadır. Christoforou, tek bir obje üzerinde illüstrasyon kullanımı ile tüm bir hikayeyi anlatabilmektedir (Resim 6). Sanatçı günlük konuları bile hikayeleştirme ve bu hikayeleri seramikler üzerine aktararak onlara illüstratif bir değer kazandırma konusunda yazma, çizme, şekillendirme, sunum gibi eylemlerle tamamen disiplinler arası bir çalışma yöntemi benimsemiştir.

Resim 6: How Did I get Here? Kaynak: URL6

İncelememizde yer vermemiz kaçınılmaz olan isimlerden biri de aslında grafiti sanatçısı olan Keith Haring'tir. Keith Haring, doodle illüstrasyonlarını pek çok farklı yüzeye uygulamıştır, seramik de elbette bunlardan biridir. Sanatçı, Milano ziyareti sırasında bir seramik atölyesinden aldığı toprak vazolar üzerine marker kullanarak yaptığı doodleler ile kendi illüstratif dilini seramik yüzeyine taşımıştır (Resim 7). Aslında piktogramların ilk kullanım örnekleriyle karşılaştığımız tarih öncesi döneme günümüz piktogram kullanımı ile ama çağdaş bir yöntem kullanarak yaptığı gönderme oldukça ironiktir.

Resim 7: Marker On Terracotta, **Kaynak:** URL7

İllüstratif seramik kullanarak farklı figürler ve hikayeler oluşturmayı seven Sarah Saunders çalışmalarında illüstrasyon etkilerini fazlaca hissettirmektedir. Kullandığı biçim bozma üslubu ile figürlerinde tuhaf oranlar yakalayarak kendine has bir stil oluşturmuştur (Resim 8). Sanatçı formları sadeleştirerek kullanmaktadır.

Resim 8: Man With Bird House On His Head And Two Birds / Lady With Black Bird On Shoulder,
Kaynak: URL8

İranlı sanatçı Zahra Ashouri de seramikten illüstratif figürler tasarlamaktadır. Sarah Saunders gibi stilize edilmiş figürler tasarlayan Ashouri, aynı zamanda Katharine Morling gibi 3 boyutlu nesnelere 2 boyutlu çizimler görünümü sağlayan renklendirme kullanmaktadır (Resim 9). Aslen bir grafik tasarımcı olan sanatçı seramik sayesinde illüstrasyonlarına boyut kazandırmaktadır. Renklendirme esnasında ışık ve gölgeyi görselleştirmekte, daha sonra gerçek ışık ve gölgeyle de bu anlatımı güçlendirmektedir.

Resim 9: Lambs, **Kaynak:** URL9

Yuki Kimura, illüstratif seramik eserler üreten sanatçılara bir diğer örnektir. Kendisi yaptığı seramik heykelleriyle insan duygularını görselleştirmek istediğini ileri sürmektedir. Tasarımlarındaki insan figürlerinin gerçekdışı vücut oranları ile kendi illüstratif üslubunu yaratmıştır (Resim 10).

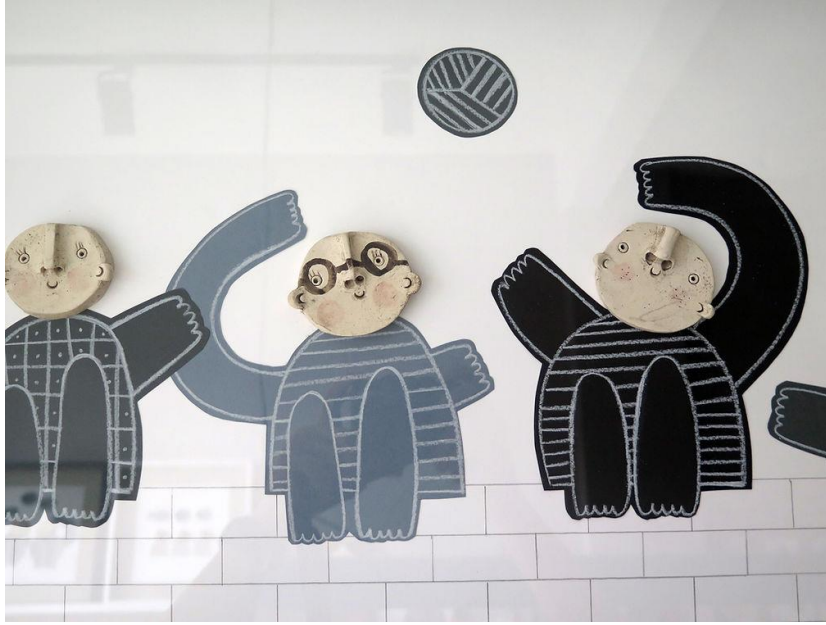

Resim 10: Tiny People at the Station, **Kaynak:** URL10

Farklı coğrafyalardan ve farklı kültürden pek çok sanatçı seramik tasarımlarında illüstratif yaklaşımı benimsemişlerdir. Türk seramik sanatçılarının da bu alanda çağdaşlarından geride olduklarını söylemek mümkün değildir. Kendi eğitimlerini kendi kültürel temelleri çerçevesinde geliştiren Türk seramik sanatçıları kendi illüstratif üslupları ile seramik tasarımını icra etmektedirler.

Çalışmada bahsi geçecek olan seramik sanatında illüstratif bir yaklaşım benimsemiş olan ilk sanatçı Melis Kolyozyan'dır. 10 yıl boyunca farklı şirketlerin pazarlama departmanlarında çalışan Kolyozyan, hobi olarak başladığı seramik sanatını 2014 yılında mesleği haline getirmiş, işinden istifa edip kendi atölyesini kurmuştur. Sanatçı alanında yetkin seramik ve heykel sanatçılarından aldığı çeşitli eğitimlerle kendisini geliştirmeyi sürdürmüştür. Ayrıca illüstrasyon çalışmalarını beslemek için Beril Ateş'ten resim dersi almıştır. Böylelikle 3 boyutlu ve 2 boyutlu çalışmalarını birleştirdiği illüstratif seramik heykel tarzını oluşturmuştur (Resim 11).

Sanatçı, eserlerine taslak yaparak başladığını, üretim aşamasında bu taslaklara sadık kalmaya çalıştığını söylemektedir. Malzemenin basen farklı yönlere gitmek istediğini ekleyen Kolyozyan, meşakkatli ama sonucu haz verici seramik üretim süreci sona erdiğinde ortaya çıkan eserin taslağa olan benzerliğinin bazen kendisini bile şaşırttığını anlatmaktadır (URL11).

Resim 11: Kids on the Wall, Kaynak: URL12

Seramik tasarımlarına getirdiği illüstratif yaklaşımla anılması gereken bir diğer sanatçı ise Pınar Bingül Göksun'dur. Bir sanat öğretmeni olan Göksun'un ayrıca illüstrasyonlarını yaptığı pek çok resimli kitap vardır.

2019 yılında Covi19 Pandemisi sürecinde oğluna kitapları sevdirmek amacı ile kitap karakterlerinin üç boyutlu heykellerini yapmaya başlayan sanatçı, sosyal medyada bu eserleri paylaşmaya başladı. Daha sonra sayısı gittikçe artan heykelcikler bir koleksiyona hatta bir müze fikrine dönüştü (Resim 12). Sanatçı ayrıca evde kendi hamurlarını üretmek gibi deneysel çalışmalar da yapmaktadır.

Göksun, 2022 yılında sanat öğretmeni olarak çalıştığı okuldan ayrılıp kendi atölyesini kurmuştu ve halen atölyesinde çocuklara yönelik 3 boyutlu karakter tasarımı üzerine eğitimler düzenlemektedir.

Resim 12: 3 Boyutlu Kitap Karakterleri, Kaynak: URL13

Seramik çalışmalarında illüstratif dilini ustaca yansıtan Senta Urgan, değinilmesi gereken bir diğer önemli Türk sanatçıdır. Çocuk kitabı editörlüğü yapan Urgan, aynı zamanda illüstrasyonları ile öne çıkmaktadır (Resim 13). Heykel bölümünden mezun olan sanatçı akademik olarak tanımı ve çerçevesi

çizilmiş bir heykel pratiğinin çizgisi dışında kalmayı tercih etmiş ve hep farklı disiplin ve uygulama alanlarının izini sürmüştür.

Resim 13: Anneannemin Fotoğrafları, Nesin Yayinevi, **Kaynak:** URL14

Genç yaşlarda moda olan merakı üzerine aldığı moda tasarımı ve stilistik eğitimi ile başlayan illüstratif yaklaşımını besleyerek yoluna devam eden sanatçı illüstrasyon üzerine yoğunlaşma sürecinde her zaman çalışmalarının farklı disiplinlerle paralel gitmesine izin vermiştir. Sanatçı bir malzemenin sınırlı kaldığı yerde bir diğer malzemenin devreye girmesine izin vermenin ifade olanaklarının da ufuk çizgisini ileriye çektiğini belirtmektedir.

Urgan seramik ile çalışmaktan keyif almasını özellikle 2 boyutluluktan 3 boyutluluğa geçişe izin vermesine bağlamakta. Seramikte illüstratif uygulamaların yer yer zorlayıcı olduğunu belirten sanatçı bu çalışma yöntemini kimi zaman daha hesaplı, bir başka zaman ise oldukça spontane ve hızlı hareket etmeyi gerektiren bir pratik olarak tanımlamakta. Disiplinler arasında geçişe imkan olan ve olmayan noktaların farklı çözümler keşfetmeye olanak sağlaması sanatçıyı daha yaratıcı kılmaktadır (Resim 14).

Resim 14: Senta Urgan Seramik Eserleri, **Kaynak:** URL15

Senta Urgan, daha çok ve daha çok üretmenin, üretirken baş etmesi güç sorunlarla daha çok karşılaşmanın ve malzeme ne olursa olsun onunla bir akış tutturmanın önemine inandığını söylemektedir.

Çalışmada son olarak değinilmek istenen seramik sanatçısı Yeliz Sargın'dır. Yeliz Sargın, dijital portfolyosunda ve sosyal medya hesaplarında kendisini 'el yapımı seramiklerim üzerine küçük hikâyeler illüstre ediyorum' ibaresi ile tanıtmaktadır.

Tasarladığı günlük işlevleri olan bardak, kâse, tabak gibi nesnelere serbest organik formları tercih eden sanatçı, oluşturduğu formlar üzerine formun biçimine uygun ve anlatmak istediği hikâyelerin

ruhuna uygun olarak illüstrasyonlar hazırlamaktadır. Sanatçının illüstrasyon dilinin seramik çalışmaları üzerindeki kullanımı eserlerini özgünleştirmektedir. Dijital illüstrasyon trendlerinin kompozisyon biçimi ve renk paletlerinin özelliklerinin seramik yüzey üzerine taşınması ve seramiğin keyifli illüstrasyonlar için bir çalışma alanı sağlaması Sargın'ın çalışmalarında en öne çıkan özelliklerdir (Resim 15).

Resim 15: Studio Bak Seramik Tasarımları, **Kaynak:** URL16

Sanat öğretmenliği yapan Sargın, ayrıca kendisi atölyesinde ürettiği seramik çalışmalarını kendi markası ile satışa sunmaktadır. Ayrıca çeşitli workshoplar düzenleyerek hem seramikte illüstratif uygulamalar üzerine eğitimler vermektedir (Resim 16).

Resim 16: Yeliz Sargın Atölye Duyurusu, **Kaynak:** URL17

Hem dünyadan hem de ülkemizden illüstratif seramik çalışmaları yapan sanatçı örneklerini çoğaltmak mümkündür.

2. SONUÇ

Çalışmada illüstrasyon ve seramik sanatları arasındaki etkileşimden bahsedilmiştir. Tarih öncesi dönemden günümüze uzanan illüstratif seramik uygulamalarının örnekleri sunulurken illüstratif bakış açısının uygulamada ne kadar farklı yönlere yayılabileceği gözler önüne serilmiştir.

Seramik uygulamalarına illüstratif bir bakış açısıyla yaklaşan sanatçıların malzemenin çizdiği sınırdan olumsuz etkilenmek yerine bu süreci yaratıcılıkları adına kendi lehlerine çevirdikleri görülmektedir.

Çalışmanın sonucunda, durmaksızın gelişen teknoloji ve dijital Dünya içerisinde gittikçe daha önemli bir hale gelen disiplinlerarasılık kavramının en elle tutulur, gözle görülür örneğinin illüstratif seramik uygulamaları olduğu ileri sürülebilir. Sanatçılar uygulamalarında bilinçli olarak bu yolu seçmeseler

dahi süreç kendiliğinden de bu şekilde gelişecektir. Çünkü artık çağımız görseller çağıdır ve her an her mecrada illüstratif çalışmalarla karşılaşmaktayız.

Çalışma göstermiştir ki illüstratif bakış açısıyla seramik tasarlayan Türk kadın seramik sanatçıları bu yaklaşımla oldukça başarılı eserler üretmektedirler.

KAYNAKÇA

Ayta, T. (1976). *Toprak Sanatlarında Dekoratif Uygulama Yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Bol, Y. (2010). *Seramikte İllüstrasyon*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Demir, H. (2019). Türkiye’de İllüstrasyon Tasarımını Dönem Farkı Ve Teknolojik Gelişmelerin Etkileri Üzerinden İncelemek. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, 389- 397.

Sevim, S. (2003). *Seramik Dekorları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Sevim, S.S. ve Tan, Ö. (2020). Çağdaş Seramik Sanatında İllüstratif Anlatım. *İdil*, 70, 910- 927.

Yurtkulu, E. (2016). Gelenekselden Güncele: İllüstratif Yaklaşımlar. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 6(2), 78-91.

Wigam, M. (2012). *Görsel İllüstrasyon Sözlüğü*. İstanbul: Literatür Yayıncılık.

URL1 <https://tr.khanacademy.org/humanities/ancient-art-civilizations/greek-art/beginners-guide-greece/a/ancient-greece-an-introduction>, (05.11.2022).

URL2 <https://www.masterworksfineart.com/artists/pablo-picasso/ceramic/fish-subject-sujet-poisson-1954/id/W-5715>, (05.11.2022).

URL3 <https://www.mutualart.com/Artwork/Nie-ma-Czwartego/2A686E52607D5D8BAC0C93B100B43DC7>, (05.11.2022).

URL4 <https://www.musingaboutmud.com/2017/01/22/emerging-artist-yen-yen-lo/>, (05.11.2022).

URL5 <https://images.squarespace-cdn.com/content/v1/5d1f4cfb0b4f4100012d0e4d/1563550913486-jk1bl9xo1kubdotl4uom/Stitched+Up+Katharine+Morling+image+by+Stephen+Brayne.jpg?format=1000w>, (05.11.2022).

URL6 <https://www.feelondemand.com/Available-Artwork-1>, (05.11.2022).

URL7 <https://www.phillips.com/detail/keith-haring/UK010513/190>, (05.11.2022).

URL8 <http://www.sarahaundersceramics.co.uk/sculptures-for-sale.html>, (05.11.2022).

URL9 <https://www.instagram.com/p/CY8fr-pNfSy/?igshid=MWI4MTIyMDE%3D>, (05.11.2022).

URL10 <https://www.sarany.com/collections/yuki-kimura>, (05.11.2022).

URL11 <https://www.createthecraft.com/single-post/2017/05/23/melis-kolyozyan-ile-happy-ceramics> (05.11.2022)

URL12 <https://www.meliskolyozyan.com/illustration?lightbox=dataItem-j912wipj>, (05.11.2022).

URL13 <https://instagram.com/pinarsoo?igshid=MWI4MTIyMDE=>, (05.11.2022).

URL14 <https://celebratepicturebooks.com/tag/senta-urgan/>, (05.11.2022).

URL15 <https://www.instagram.com/toporulkesindekikus/>, (05.11.2022).

URL16 <https://www.instagram.com/studiobakceramics/>, (05.11.2022).